

Warszawa, dnia 16 września 2020 r.

Poz. 1589

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 3 września 2020 r.

w sprawie pobierania próbek roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów do badań na obecność pozostałości środków ochrony roślin²⁾

Na podstawie art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (Dz. U. poz. 425, 695 i 1069) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób pobierania próbek do badań laboratoryjnych na obecność pozostałości środków ochrony roślin, zwanych dalej „badaniami”;
- 2) wzór protokołu pobrania próbek do badań;
- 3) sposób zabezpieczenia próbek pobranych do badań;
- 4) sposób postępowania z próbkami pobranymi do badań oraz pozostałościami po tych próbkach.

§ 2. 1. Pobieranie próbek do badań obejmuje pobranie próbek roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, zwanych dalej „próbkami pierwotnymi”, z których wydziela się, po ich połączeniu i dokładnym wymieszaniu, próbkę, która zostanie poddana badaniom, zwaną dalej „próbką laboratoryjną”.

2. Próbkę pierwotną powinny być takiej samej, a jeżeli nie jest to możliwe – podobnej wielkości, tak aby zapewnić reprezentatywność próbki laboratoryjnej dla roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, z których jest pobierana próbka.

3. Sposób pobierania próbek pierwotnych do badań jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

4. Minimalne wielkości próbek laboratoryjnych są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

5. Jeżeli nie jest możliwe przygotowanie próbki laboratoryjnej o wielkości, która jest określona w załączniku nr 2 do rozporządzenia, dopuszcza się przygotowanie próbki laboratoryjnej o wielkości mniejszej, jeżeli nie będzie to miało wpływu na wyniki badania, a wielkość próbki laboratoryjnej została uzgodniona z laboratorium wykonującym badanie.

§ 3. 1. Z pobrania próbek laboratoryjnych do badań sporządza się protokół, który pozostawia się posiadaczowi roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, z których jest pobierana próbka, albo osobie przez niego upoważnionej.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 2258).

²⁾ Rozporządzenie wdraża częściowo postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 71, Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 127 z 16.05.2019, str. 4, Dz. Urz. UE L 198 z 25.07.2019, str. 241 oraz Dz. Urz. UE L 161 z 29.06.2010, str. 11).

2. Kopię protokołu, o którym mowa w ust. 1:

- 1) pozostawia się w aktach sprawy;
- 2) przekazuje się, wraz z pobranymi próbkami, do laboratorium przeprowadzającego badanie.

3. Wzór protokołu pobrania próbek laboratoryjnych roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów do badań jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 4. Próbki laboratoryjne, niezwłocznie po ich pobraniu, umieszcza się w czystym, wykonanym z obojętnych materiałów opakowaniu, które zabezpiecza próbki przed zanieczyszczeniem, uszkodzeniem i ubytkiem.

§ 5. 1. Opakowanie, o którym mowa w § 4, plombuje się przy użyciu plomby zawierającej indywidualny niepowtarzalny numer.

2. Na opakowaniu umieszcza się numer protokołu, o którym mowa w § 3 ust. 1; kopię protokołu dołącza się do opakowania.

§ 6. 1. Wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa zapewnia dostarczenie próbki laboratoryjnej do laboratorium przeprowadzającego badanie:

- 1) niezwłocznie;
- 2) bezpośrednio albo za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041) przesyłką rejestrowaną nadaną w sposób umożliwiający uzyskanie przez nadawcę dokumentu potwierdzającego odbiór tej przesyłki;
- 3) z zachowaniem warunków uniemożliwiających:
 - a) zmianę jakości pobranej próbki,
 - b) zamianę próbki;
- 4) w sposób zabezpieczający próbkę przed wpływem czynników zewnętrznych.

2. Próbki laboratoryjne owoców i warzyw liściastych, jeżeli jest to konieczne dla zachowania właściwości pobranej próbki, schładza się do temperatury uniemożliwiającej zmianę właściwości tej próbki.

§ 7. 1. Laboratorium przeprowadzające badanie potwierdza przyjęcie próbki laboratoryjnej do badań albo stwierdza nieprzydatność tej próbki do badań przez dokonanie odpowiedniej adnotacji na kopii protokołu pobrania próbek, o której mowa w § 3 ust. 2 pkt 2, którą pozostawia się w tym laboratorium.

2. Adnotacja, o której mowa w ust. 1, zawiera ocenę przydatności próbki laboratoryjnej do badań oraz ocenę stanu opakowania tej próbki, dokonane na podstawie:

- 1) informacji zawartych w protokole, o którym mowa w § 3 ust. 1;
- 2) oględzin próbki dostarczonej do badań.

3. Laboratorium przeprowadzające badanie stwierdza nieprzydatność próbki laboratoryjnej do badań, jeżeli:

- 1) została ona dostarczona do tego laboratorium:
 - a) w stanie, który uniemożliwia prawidłowe przeprowadzenie badań,
 - b) w sposób, który nie zabezpieczał jej przed wpływem czynników zewnętrznych, mogących mieć wpływ na wyniki badań;
- 2) opakowanie, w którym została ona dostarczona do tego laboratorium:
 - a) nie zostało zaplombowane albo plomba została zdjęta albo naruszona,
 - b) zostało naruszone w sposób umożliwiający zamianę próbki;
- 3) została ona przygotowana w wielkości mniejszej niż określona w załączniku nr 2 do rozporządzenia, bez uzgodnienia z tym laboratorium.

4. W przypadku stwierdzenia nieprzydatności próbki laboratoryjnej do badań, laboratorium przeprowadzające badanie informuje niezwłocznie właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa o przyczynach nieprzydatności próbki laboratoryjnej do badań.

§ 8. 1. Pozostałości próbek pierwotnych po wydzieleniu próbki laboratoryjnej zwraca się posiadaczowi roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, z których ta próbka została pobrana, albo osobie przez niego upoważnionej.

2. Po przeprowadzeniu badań część próbki laboratoryjnej umożliwiającą powtórzenie tych badań przechowuje się w laboratorium przeprowadzającym badanie, przez 2 miesiące od dnia zakończenia tych badań.

3. Z próbkami laboratoryjnymi, w odniesieniu do których stwierdzono nieprzydatność do badań, oraz pozostałościami próbek laboratoryjnych po przeprowadzeniu badań postępuje się zgodnie z przepisami o odpadach.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *J. Ardanowski*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie pobierania próbek roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów do badań na obecność pozostałości środków ochrony roślin (Dz. U. poz. 1549), które zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (Dz. U. poz. 425, 695 i 1069) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załącznik nr 1

SPOSÓB POBIERANIA PRÓBEK PIERWOTNYCH DO BADAŃ

1. Sposób pobierania próbek pierwotnych owoców w sadach i na plantacjach owocowych

Owoce pobiera się z drzew albo z krzewów wzdłuż przekątnej sadu albo plantacji, z różnych stron korony drzewa albo krzewu, a także z różnej jego wysokości i głębokości, w sposób określony w tabeli 1, z tym że w przypadku owoców:

- 1) truskawki – pobiera się je z 5 sąsiadujących ze sobą krzewów truskawki;
- 2) porzeczki lub winorośli – pobiera się grona owoców.

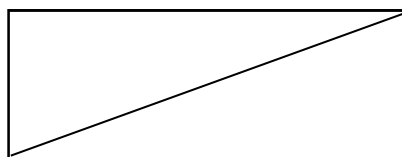
Tabela 1. Liczba miejsc pobierania próbek pierwotnych owoców

Drzewa owocowe		Krzewy owocowe		Truskawki, maliny itp.	
powierzchnia uprawy (ha)	liczba drzew	powierzchnia uprawy (ha)	liczba krzewów	powierzchnia uprawy (ha)	liczba miejsc
do 0,5	5	do 0,5	5–10	do 0,1	5
>0,5–1	10	>0,5–1	10–15	>0,1–0,5	10
>1–10	20	>1–2	20	>0,5	20
>10–30	25	>2	30	–	–
>30	min. 30	–	–	–	–

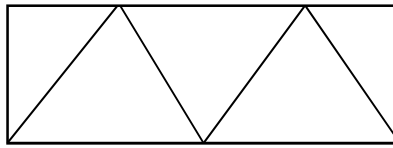
2. Sposób pobierania próbek pierwotnych roślin okopowych i warzyw na plantacjach

Próbki pierwotne roślin okopowych i warzyw pobiera się w liczbie miejsc określonej w tabeli 2, w jeden z niżej podanych sposobów:

- 1) po przekątnej powierzchni pola:

2) zakosami wzdłuż powierzchni pola:

W przypadku pobierania próbek pierwotnych:

- 1) ziemniaków oraz roślin korzeniowych – z jednego miejsca pobiera się po kilka bulw spod 3 sąsiadujących ze sobą krzaków ziemniaków albo kilka sąsiadujących ze sobą roślin korzeniowych i oczyszcza się je na sucho z gleby;
- 2) kapusty brukselskiej – próbka pierwotna pobrana z jednego miejsca musi zawierać główki;
- 3) pomidora, ogórka i papryki – owoce pobiera się z różnych stron i różnych wysokości rośliny.

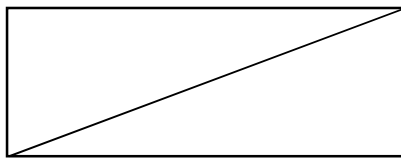
Tabela 2. Liczba miejsc pobierania próbek pierwotnych roślin okopowych i warzyw

Rośliny okopowe, warzywa	
powierzchnia uprawy (ha)	liczba miejsc
do 1	5–10
>1–5	10–15
>5–10	15–20
>10–20	20–25
>20	25–30

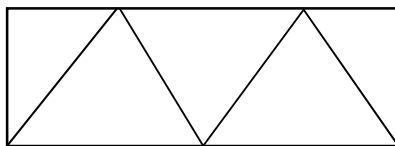
3. Sposób pobierania próbek pierwotnych roślin zbożowych, roślin oleistych, gryki i szarłatu na plantacjach

Próbki pierwotne roślin zbożowych, roślin oleistych, gryki i szarłatu pobiera się w liczbie miejsc określonej w tabeli 3, ścinając wszystkie kłosa, wiechy albo łuszczyzny z dwumetrowych odcinków pola, w jeden z niżej podanych sposobów:

- 1) po przekątnej powierzchni pola:

- 2) zakosami wzdłuż powierzchni pola:

Ścięte kłosa, wiechy albo łuszczyzny poddaje się wymłóceniu.

Tabela 3. Liczba miejsc pobierania próbek pierwotnych roślin zbożowych, roślin oleistych gryki i szarłat

Rośliny zbożowe, rośliny oleiste, gryka i szarłat	
powierzchnia uprawy (ha)	liczba miejsc (odcinków)
do 2	10
>2-5	15
>5-10	20
>10-20	25
>20-30	30
>30-50	40
>50	50

4. Sposób pobierania próbek pierwotnych gleby

Próbki pierwotne gleby pobiera się równomiernie po przekątnej powierzchni, z której są pobierane, z głębokości do 0,25 m. W sadach próbki pierwotne pobiera się w obrębie korony drzew, w odległości nie mniejszej niż 1 m od drzewa.

W przypadku pobierania próbek pierwotnych z obszaru o powierzchni:

- 1) do 1 ha – próbki pierwotne pobiera się z całej powierzchni tego obszaru;

- 2) powyżej 1 do 20 ha – próbki pierwotne pobiera się z wyznaczonej powierzchni, reprezentatywnej dla tego obszaru, o wielkości 1 ha;
- 3) powyżej 20 ha – próbki pierwotne pobiera się, wyznaczając na każde rozpoczęte 20 ha tego obszaru reprezentatywne powierzchnie pobierania próbek o wielkości 1 ha.

Z powierzchni wyznaczonej do pobierania próbek pierwotnych pobiera się 15–25 próbek pierwotnych o masie 0,2 kg, przy czym w przypadku pobierania próbek pierwotnych w szklarni pobiera się 5–10 próbek.

W przypadku pobierania próbek pierwotnych w szklarni z każdego segmentu zawierającego ten sam rodzaj gleby pobiera się odrębne próbki pierwotne.

5. Sposób pobierania próbek pierwotnych owoców, roślin okopowych i warzyw oraz roślin zbożowych z miejsc przechowywania lub składowania

Próbki pierwotne pobiera się równomiernie z całej powierzchni i głębokości magazynu.

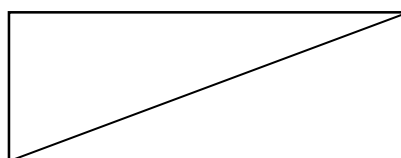
W przypadku pobierania próbek pierwotnych z miejsc przechowywania lub składowania:

- 1) do 25 t – pobiera się 5–10 próbek z całej powierzchni;
- 2) powyżej 25 do 250 t – wyznacza się obszar pobierania próbek reprezentujący miejsce przechowywania lub składowania o wielkości 25 t i pobiera 5–10 próbek;
- 3) powyżej 250 t – na każde rozpoczęte 250 t wyznacza się jeden obszar pobierania próbek reprezentatywny dla miejsca przechowywania lub składowania o wielkości 25 t i z każdego wydzielonego obszaru pobiera 5–10 próbek.

6. Sposób pobierania próbek pierwotnych roślin ozdobnych, roślin przed osiągnięciem dojrzałości zbiorczej oraz innych roślin, niewymienionych w pkt 1–3, na plantacjach i z innych miejsc, w których rosną te rośliny

Próbki pierwotne roślin pobiera się w liczbie miejsc określonej w tabeli 4, ścinając rośliny lub części roślin, w jeden z niżej podanych sposobów:

- 1) po przekątnej powierzchni pola albo innego obszaru, na którym rosną te rośliny:

- 2) zakosami wzdłuż powierzchni pola albo innego obszaru, na którym rosną te rośliny:

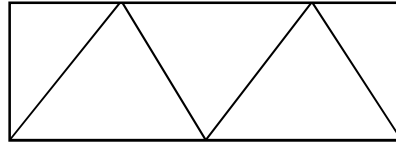

Tabela 4. Liczba miejsc pobierania próbek pierwotnych roślin ozdobnych, roślin przed osiągnięciem dojrzałości zbiorczej oraz innych roślin, niewymienionych w pkt 1–3

Rośliny ozdobne, rośliny przed osiągnięciem dojrzałości zbiorczej oraz inne rośliny, niewymienione w pkt 1–3	
powierzchnia uprawy (ha)	liczba miejsc
do 1	5–10
>1–5	10–15
>5–10	15–20
>10–20	20–25
>20	25–30

7. Sposób pobierania próbek pierwotnych ziarna zbóż oraz innych nasion z silosów

Próbki pierwotne pobiera się w liczbie określonej w tabeli 5 z dostępnej części partii o masie wynoszącej co najmniej 10% masy całej partii, przy czym w przypadku:

- 1) silosów dostępnych z góry – liczbę próbek pierwotnych określa się, uwzględniając masę dostępnej części partii;
- 2) silosów zamkniętych:
 - a) o wielkości do 100 t – próbki pierwotne pobiera się przez umieszczenie 50–100 kg ziarna w odrębnym pojemniku, a liczbę próbek pierwotnych określa się, uwzględniając masę ziarna umieszczonego w tym pojemniku,
 - b) o wielkości powyżej 100 t – próbki pierwotne pobiera się podczas rozładunku silosu, a liczbę próbek pierwotnych określa się, uwzględniając masę dostępnej części partii.

Tabela 5. Liczba próbek pierwotnych ziarna zbóż oraz innych nasion pobieranych z silosów

Ziarno zbóż oraz innych nasion pobieranych z silosów	
wielkość partii (t)	minimalna liczba próbek pierwotnych
do 2,5	7
>2,5-500	$\sqrt{\text{dwudziestokrotności masy partii wyrażonej w tonach, nie więcej jednak niż 40}}$
>500	$40 + \sqrt{\text{masy partii wyrażonej w tonach}}$

MINIMALNE WIELKOŚCI PRÓBEK LABORATORYJNYCH

Lp.	Klasyfikacja produktu	Przykłady	Rodzaj pobieranej próbki pierwotnej	Minimalna wielkość każdej z próbek laboratoryjnych
1	Wszystkie świeże owoce Wszystkie świeże warzywa, w tym ziemniaki i buraki cukrowe, z wyłączeniem ziół			
1.1	Świeże produkty o małych rozmiarach, jednostki <25 g	owoce jagodowe, groch, fasola, kapusta brukselska, rzodkiewka	całe jednostki lub opakowania albo jednostki pobrane za pomocą przyboru do pobierania próbek	1 kg
1.2	Świeże produkty o średnich rozmiarach, jednostki na ogół 25 g do 250 g	jabłka, marchew, ziemniaki, cebula, sałata, pomidory	całe jednostki	1 kg (co najmniej 10 jednostek)
1.3	Świeże produkty o dużych rozmiarach, jednostki na ogół >250 g	kapusta, ogórki, winogrona (w gronach)	całe jednostki	2 kg (co najmniej 5 jednostek)
2	Rośliny strączkowe	strąki, groch	–	1 kg
3	Rośliny zbożowe, gryka i szarłat	nasiona zbóż	–	1 kg
4	Rośliny oleiste	nasiona rzepaku	–	0,5 kg
5	Zioła	świeża nać pietruszki	całe jednostki	0,5 kg
		inne, świeże		0,2 kg
6	Rośliny ozdobne, rośliny przed osiągnięciem dojrzałości zbiorczej oraz inne rośliny, niewymienione w lp. 1–3	liście, pędy roślin ozdobnych	całe rośliny albo części roślin	0,2 kg
7	Gleba			
7.1	Gleba kamienista	–	–	2 kg
7.2	Gleba inna niż określona w lp. 7.1	–	–	1 kg
8	Ziarno zbóż oraz inne nasiona pobierane z silosów	ziarno żyta, ziarno pszenicy	–	1 kg

WZÓR

WYPEŁNIA LABORATORIUM
Data przyjęcia próbki do badań:
Numer identyfikacyjny próbki:
Status badania:

.....
(nazwa, siedziba i adres laboratorium)

.....
(pieczęć jednostki organizacyjnej WIORiN)

.....
(znak sprawy)

PROTOKÓŁ POBRANIA PRÓBKII LABORATORYJNEJ
nr
do badań na obecność pozostałości środków ochrony roślin

1. Próbka nr: 2. Data pobrania próbki:
(numer próbki nadany przez próbkobiorcę)

3. Nr plomby:

4. Rodzaj badania: kontrola urzędowa próbka interwencyjna
inny (podać jaki)

5. Rodzaj produkcji: konwencjonalna integrowana produkcja roślin
inna (podać jaka)

6. Miejsce pobrania próbki:

(miejscowość)		(gmina)		(województwo)	
przechowalnia	☐	szklarnia	☐	tunel foliowy	☐
inspekt	☐	sad produkcyjny	☐	pole uprawne	☐
plantacja jagodowa	☐	inne (podać jakie)	☐	
oznaczenie działki rolnej (opcjonalnie):					

7. Termin pobrania próbki:

- przed zbiorem, przed osiągnięciem dojrzałości zbiorczej
- przed zbiorem, po osiągnięciu dojrzałości zbiorczej
- w trakcie zbioru po zbiorze nie dotyczy

8. Dane identyfikacyjne podmiotu kontrolowanego (imię, nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwa oraz adres i siedziba podmiotu kontrolowanego, z tym że w przypadku gdy podmiotem kontrolowanym jest osoba fizyczna, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – adres miejsca wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli jest inny niż adres i miejsce zamieszkania):

.....

.....

9. Rodzaj próbki (gatunek, odmiana, pobrana część rośliny, gleba):

.....

10. Sposób opakowania próbki:

- folia polietylenowa papier
- szkło inny (podać jaki)

11. Wielkość próbki:

12. Powierzchnia uprawy (ha): albo wielkość partii (t):

13. Zastosowane przez podmiot kontrolowany środki ochrony roślin:

według ewidencji wykonywanych zabiegów

według oświadczenia podmiotu kontrolowanego

.....

(nazwa, dawka, termin)

.....

(nazwa, dawka, termin)

.....

(nazwa, dawka, termin)

.....

(nazwa, dawka, termin)

.....

(nazwa, dawka, termin)

.....

(nazwa, dawka, termin)

.....

(nazwa, dawka, termin)

.....

(nazwa, dawka, termin)

.....

(nazwa, dawka, termin)

.....
(nazwa, dawka, termin)

.....
(nazwa, dawka, termin)

.....
(nazwa, dawka, termin)

.....
(nazwa, dawka, termin)

.....
(nazwa, dawka, termin)

.....
(nazwa, dawka, termin)

.....
(nazwa, dawka, termin)

14. Próbką została pobrana przed końcem okresu karencji:

nie

tak

(podać nazwę handlową środka/środków ochrony roślin oraz liczbę dni po wykonanym zabiegu/wykonanych zabiegach)

nie dotyczy

15. Uwagi:

.....
.....
.....

Imię i nazwisko
próbkobiorcy

.....
(wypełnić czytelnie)

podpis i pieczęć:

.....

Imię i nazwisko podmiotu
kontrolowanego albo osoby przez
niego upoważnionej

.....
(wypełnić czytelnie)

podpis:

.....

16. Adnotacja laboratorium przeprowadzającego badania, zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 września 2020 r. w sprawie pobierania próbek roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów do badań na obecność pozostałości środków ochrony roślin (Dz. U. poz. 1589):

.....
.....

Imię i nazwisko osoby
sporządzającej adnotację

.....
(wypełnić czytelnie)

podpis:

.....